

O pjevanju općenito

Piše: Danijela Tomašić, prof.

Unajstarija vremena i kasnije u doba grčkih filozofa ljudski glas je bio »odraz stvari«, a riječ »zvučna forma«. Sokrat je ljudski glas smatrao odrazom duše, pa je učenicima koji su željeli stupiti u njegovu školu govorio: »Progovori da te upoznam«.

Za nas je danas glas fiziološko-biološki fenomen, većim dijelom razjašnjen, ali ne u potpunosti. Lijepi glas kao i lijepo izgovorena riječ su vrijednosti koje treba znati ne samo sačuvati, nego i kultivirati i usavršavati.

U pjevačkoj pedagogiji, radu koji ljudski glas pretvara u instrument, vrijede određena pravila, unutar kojih svaki glas ima posebnost, pa mu tako i pedagoški treba pristupiti. Pedagog mora poznavati sve discipline koje su u vezi s pjevanjem i glazbom, kao i sve grane nauke koje se bave glasovnim organima i formiranjem glasa, kao što su: anatomija i fiziologija glasovnih organa, akustika, fonetika. Zbog toga se pjevačka pedagogija smatra najtežom i najodgovornijom. Osim toga taj rad je ne samo organski nego i psihički. On uvijek mora kod pedagoga izazivati novu kreativnost u smislu izražavanja i što jednostavnije predodžbe učeniku o tome kako bi

njegov ton trebao zvučati najprirodnije, kako bi osjetio i razlučio, i u sebi ga ispravno čuo, te razlikovao dobar ton od lošega.

Kad neki pedagog podučava sviranje na glasoviru ili bilo kojem drugom instrumentu, on zna da će njegov učenik za dvije godine biti u stanju svirati na njemu. Kod pjevanja se to teško može unaprijed reći, jer je sistematizacija građe teža. Može se napredovati do nekog stupnja, ali ako se nastavi nepravilno, moraju se ponoviti osnove i krenuti ispočetka.

Želim podsjetiti da je glavni dio tog instrumenta nevidljiv (unutrašnjost grla, dijafragma), pa se tumačenje odvija »na slijepo«, uz to što pjevač pjevajući čuje drugačije od onih koji ga slušaju. Zbog ove složenosti poticajno je razmišljanje o postavi glasa i o svemu što je vezano uz usavršavanje vokalnog aparata i ostalih potrebnih znanja koje pjevač mora svladati.

Kod većine početnika najčešće su ukorijenjene glasovne pogreške, tj. loše postavljen glas, nedovoljno razvijen sluh, te neke druge pojave psihičke prirode. Treba ustanoviti: pjeva li pjevač čisto, ima li miran ton, vibrato ili tremolo, može li držati zadani ton. Svi krivi pokreti

u motornom dijelu prije zapjeva, u trenutku zapjeva ili poslije zapjeva očituju se u kvaliteti tona.

Tri su osnovne funkcije u pedagoškom radu:

1. Otkrivanje grešaka u pjevanju pjevača-početnika,
2. Teorijsko tumačenje i praktično uklanjanje grešaka,
3. Dokazivanje da su tim načinom greške otklonjene.

Ove funkcije mogu se početi vježbati na tonovima koji su najugodniji početniku i koje on sa sigurnošću može izvesti.

Pjevanje može zadovoljiti zahtjeve estetski lijepog onda kada u slušatelja ostavlja dojam da ono što pjevamo izvodimo lako i jednostavno bez napora. Naravno, ispravna tehnika uvijek uključuje i razumljivo izgovaranje teksta, što se postiže isključivo sustavnim radom.

– nastavlja se –

Danijela Tomašić profesorica je na Institutu za crkvenu glazbu »A. Vidaković«.
Predaje kolegij Tehnika Pjevanja